

Asten, 12 juli 2022

Voorjaarsnota 2023 – Beschouwingen CDA Asten

Een nieuw perspectief voor de gemeente Asten

Inleiding

Traditiegetrouw wordt de voorjaarsnota behandeld tijdens de laatste raadsvergadering voor het zomerreces. In dit geval is de voorjaarsnota 2023 een bijzondere, omdat het de eerste van de nieuwe coalitieperiode is. Deze voorjaarsnota geeft een doorkijk richting de begroting die in het najaar komt. Het geeft ons een voorlopig beeld hoe het gesteld is met de gemeentelijke financiën.

Als we deze voorjaarsnota afzetten tegen die van voorbijgaande jaren, dan geeft het een positief beeld. Vorig jaar stelden wij als CDA al dat wij hier en daar nog donkere wolken zagen, maar dat de zon toch door lijkt te breken. We zien hier de meerwaarde van het voeren van een gedegen financieel beleid, zoals dat de afgelopen jaren is neergezet. De begroting is sluitend t/m het jaar 2025. Toch geeft de begroting nog onzekerheid voor de verdere toekomst. Als gemeente zijn wij in hoge mate afhankelijk van de bijdrage vanuit het Rijk. Daarover bestaat momenteel onzekerheid. Wij hopen dat deze weggenomen kan worden voorafgaand aan het opstellen van de definitieve begroting voor 2023. Alles samen nemend zijn er positieve ontwikkelingen, maar blijft voorzichtigheid geboden totdat zekerheid vanuit het Rijk verkregen wordt. Pas dan hebben wij immers het volledige beeld van onze financiële situatie t/m 2026.

Er wordt in het raadsvoorstel aan ons onder meer gevraagd om wensen en bedenkingen te uiten over deze voorjaarsnota. Deze zullen wij doorlopen aan de hand van de vier programma's. Tot slot geven wij een aantal focuspunten mee voor de begroting van 2023.

1: Bestuur en veiligheid

'Zonder veiligheid geen vrijheid' staat geschreven in het coalitieakkoord. Dit geldt zowel voor onze bewoners als voor bestuurders en medewerkers bij uitvoering van hun werk voor de gemeenschap. Wij zien in de voorjaarsnota de uitbreiding van de BOA capaciteit terug. Hiervoor heeft het CDA reeds eerder gepleit, en wij kunnen deze FTE uitbreiding derhalve onderschrijven. Het draagt immers bij aan een veiliger Asten en het bieden van veiligheid vinden wij als CDA een belangrijke kerntaak van de overheid. In de voorjaarsnota zien we nog meer uitbreidingen van de ambtelijke organisatie. Daar komen wij later in dit betoog nog op terug.

2: Sociaal domein

Wij zien de zorgkosten voor het sociaal domein oplopen. Er is sprake van een structurele stijging van € 180.000 per jaar. Dit is een constatering die onomkeerbaar lijkt. Daarnaast zien wij dat er aan de voorkant veel geïnvesteerd wordt op het gebied van preventie. Aan de voorkant investeren impliceert besparen aan de achterkant, maar dit is moeilijk meetbaar. De vraag aan de wethouder is wat voor plannen u wilt gaan ontwikkelen vanuit deze middelen, en hoe wij het resultaat daarvan achteraf terug gaan zien?

Het CDA vindt goede sportvoorzieningen in de gemeente Asten belangrijk. De verenigingen zijn een fundament van de samenleving, en wij willen dat sporten in Asten zoveel mogelijk gestimuleerd wordt. Daar hebben wij sterke verenigingen en sportvoorzieningen voor nodig. Voor het uitvoeren van een vooronderzoek visie op binnensport is € 150.000,- opgenomen in de voorjaarsnota. Dit is gebaseerd op een vergelijking met de onderzoekskosten voor het gemeenschapshuis. Wij hechten belang aan goed kwalitatief onderzoek, maar willen graag een onderbouwing van dit bedrag en een bestuursopdracht zien, toegespitst op de sportvoorzieningen. Kortom: wat gaan we voor dit bedrag doen? Verder is er een P.M. post opgenomen voor het onderhoud van sportvelden. Wij denken dat de behoefte groot is. Onze aanbeveling is om samen met alle verenigingen in gesprek te gaan. Naast onderhoud kan tegelijkertijd gekeken worden naar verdere verduurzaming. Wij hebben gezien dat verenigingen in de voorbije jaren hebben geworsteld met dalende inkomsten o.a. door bezuinigingen of anderszins. Nu is de tijd gekomen om weer naar de toekomst te gaan kijken, ook voor verenigingen. Hoe kunnen we als gemeente de verenigingen beter gaan ondersteunen?

3: Ruimtelijke domein

In het ruimtelijke domein staat de komende jaren veel te gebeuren. Alleen al bij de invoering van de Omgevingswet komt er heel veel op ons af. Wij vinden het derhalve terecht dat daar zowel structureel als incidentele middelen aan worden toegekend. Structureel is er € 85.000,- opgenomen voor de vacature van planregisseur voor de invoering van de Omgevingswet. De invoering van de omgevingswet vraagt veel van de ambtelijke organisatie. Wij vragen ons af of het benoemen van een planregisseur wel voldoende is gezien de omvang en complexiteit van dit vraagstuk? De verduurzaming van de agrarische sector is immers één van de grootste vraagstukken van dit moment en voor de komende jaren. Momenteel bestaan er veel zorgen bij de agrariërs en is er sprake van onrust en onzekerheid. De vraag gaat zijn hoe wij als lokale overheid omgaan met de vertaalslag van het nationale beleid? Dit wordt één van de grootste uitdagingen. Het is daarom onze wens om hier een team van mensen op te zetten zodat er voldoende ambtelijke capaciteit is om dit te kunnen begeleiden.

Voor het vernieuwen van de milieustraat is een P.M. post opgenomen. Graag zouden wij op basis van het op te stellen nieuwe afvalbeleid op termijn een uitgewerkt plan terug zien komen, inclusief de investeringen die nodig zijn om de milieustraat aan de nieuwe eisen te laten voldoen.

4: Economie en financiën

Ons beleidsprincipe is om de lokale lasten zo laag mogelijk te houden. Ofschoon voorzichtigheid geboden is, willen wij pleiten voor een lastenverlaging daar waar mogelijk. De oproep die wij aan het college doen, is om te kijken waar wij de lasten van onze inwoners kunnen verlichten. Kijk daarbij in het bijzonder naar de doelgroepen die het hardst geraakt worden door de lastenverzwaringen. Graag zien wij dit terug in de begroting voor 2023.

Het CDA staat voor een goed vestigingsklimaat voor ondernemers en bedrijven. Wij hebben eerder gepleit voor een regionaal bedrijventerrein in de nabijheid van Asten. Hiervoor is een bedrag voorzien van € 300.000,-. De vraag aan de wethouder is om deze post verder te onderbouwen.

In het begin van onze beschouwing hebben wij de onzekerheid over het jaar 2026 aangehaald. Wij hopen dat hierover snel zekerheid ontstaat, zodat deze onzekerheid in de begroting 2023 weggenomen kan worden. De vraag daarbij is, of dit qua timing realistisch lijkt?

Hiermee hebben wij de 4 programma's behandeld en willen wij nog een aantal focuspunten meegeven voor de begroting van 2023.

Overige focuspunten voor de begroting 2023

Uitbreiding ambtelijke organisatie:

Er zijn meerdere personele uitbreidingen verwerkt in deze voorjaarsnota. Vorige week hebben wij de bijeenkomst gehad over de ambities en hoe de gemeentelijke organisatie eruit kan komen te zien om dit te verwezenlijken. Idealiter zouden de personele uitbreidingen een uitvloeisel zijn van deze analyse. In de voorjaarsnota is hierop al gedeeltelijk een voorschot genomen. Het is onze wens dat de uitkomsten van de zogenaamde SWOT analyse en organisatorische vereisten vertaald worden in de begroting van 2023.

Opgenomen P.M. posten:

Wij begrijpen dat na het sluiten van het coalitieakkoord de tijd kort geweest is om alle ambities gedetailleerd uit te werken. Dit resulteert in een groot aantal P.M. posten. Graag zien wij in de begroting een verdere uitwerking van deze plannen terug. Daarbij vinden wij ook een indicatief bedrag bij een P.M. post van toegevoegde waarde om een goede afweging te kunnen maken.

Ambities voor de toekomst:

Niet alle ambities uit het coalitieakkoord zijn uitgewerkt in deze voorjaarsnota. Wij willen als CDA fractie de volgende onderwerpen meegeven, die voor ons belangrijk zijn voor de begroting van 2023:

- **Bouwen en goed wonen:** de woningnood is hoog, met name onder starters. Wij vinden dat de problematiek voor deze doelgroep aandacht behoeft.
- **Verbinding tussen centrum en buitengebied:** door extra bomen te planten dragen wij bij aan de klimaatdoelstellingen. Extra wandel- fiets- en ruiterspaden maakt het aantrekkelijk om in Asten te recreëren wat de lokale economie stimuleert.
- **Een aantrekkelijk centrum:** de te ontwikkelen centrumvisie moet een leidraad worden voor de komende jaren. Investeer ook hier in groen, dat draagt bij aan het kwaliteitsbeeld.

Daarnaast maken wij een compliment aan de ambtelijke organisatie. Ofschoon er nog veel uitdagingen en onzekerheden zijn, heeft men een goede voorjaarsnota weten op te stellen.

Tot slot zien wij als CDA voorzichtige financiële vooruitgang maar wij kunnen de ogen nog niet sluiten voor mogelijke ontwikkelingen die vanuit het Rijk op ons af komen. Kortom, als CDA fractie staan wij voor een gezonde ambitie vervat in een realistisch beleid.

Tot zover in de eerste termijn.

Fractie CDA

Geert van den Eijnde

Marian van den Heuvel

Joris van Lierop

Daniel van Schijndel

Rico ter Voert

Jelle van Deursen

Dylan Verstappen

Erik van Zeeland